

Протокол № 1

від 23.09.2024

Засідання науково-методологічного семінару

Кафедри психології філософського факультету

Присутні: усі члени кафедри (онлайн)

Слухали: доц. Левус Н.І. з доповіддю на тему **ОСОБИСТІСНІ ЧИННИКИ ПРИХИЛЬНОСТІ ПАРТНЕРІВ У ПОДРУЖНІХ СТОСУНКАХ**

Виступили: Надія Левус доповіла:

Прихильність розглядається як різновид міжособистісних стосунків, заснованих на потребі в психологічній безпеці, які встановлюються в результаті тривалої взаємодії і вирізняються вибірковістю, емоційністю і відносною стійкістю.

Досліджено 91 пару за параметрами прихильності, оцінки подружніх стосунків, стилю і структури міжособистісних стосунків, особистісних особливостей. Для аналізу результатів застосовано кластерний, порівняльний, регресійний та кореляційний аналіз.

Прихильність досліджувалася на підставі вимірювання рівня двох шкал: уникнення і занепокоєння. Виявлено, що чоловіки більше схильні до уникнення у стосунках, ніж жінки, але саме у першому кластері, де досліджувані найгірше оцінювали свої стосунки, цей показник був найвищим. Отже, уникнення пов'язане зі ступенем дискомфорту, який людина відчуває від психологічної близькості з партнером. Якщо стосунки складаються не найкращим чином, то партнери прагнуть уникати один одного, щоб зменшити кількість негативних переживань.

На позитивну оцінку жінкою подружніх стосунків негативно впливають уникнення, підозрілість та авторитарність чоловіка. Натомість зі зниженням уникнення жінок зростає залежність, доброзичливість, альтруїстичність і схильність до згоди в чоловіків. Для формування прихильності в жінки важливо, чи прагне чоловік допомагати, заслужити визнання і любов, чи проявляє він теплоту і дружелюбність у стосунках.

Для оцінки чоловіком стосунків як позитивних і дружніх вагомим чинником виявилася залежність жінки, тобто її невпевненість, очікування нею допомоги і порад, довірливість та схильність до захоплення

оточуючими. Уникнення, як одна із шкал прихильності, у чоловіків прямо пов'язана із нейротизмом жінки, тобто з її надмірною збудливістю і тривожністю. Для формування прихильності в чоловіка важливо, чи прагне жінка проявляти емпатію і турботу про інших людей, чи вміє добре справлятися зі стресом.

Коефіцієнт кореляції за Спірменом показав, що із зростанням уникнення жінок, зростає і уникнення в чоловіків ($r=0,309$ при $p<0,05$). Натомість зі зниженням уникнення зростає залежність, доброзичливість, альтруїстичність і схильність до згоди в чоловіків. Із занепокоєнням жінки аналогічно взаємопов'язане занепокоєння чоловіка ($r=0,347$ при $p<0,05$). Воно одночасно зростає в обох і знижується теж в обох. Відповідно шкали уникнення і занепокоєння обернено корелюють із оцінкою стосунків чоловіком як позитивних, дружніх та приятельських.

65% впливу на оцінку стосунків жінкою мають саме ці демографічні та особистісні якості чоловіка. Серед цих показників на першому місці за силою впливу стоїть оцінка стосунків чоловіком. Тобто те, як один з подружжя оцінює стосунки, очевидно впливає на оцінку іншого.

Негативно впливають уникнення, підозрілість і авторитарність чоловіка. Довірливі і дружні стосунки у парі неможливі, коли ці особистісні фактори зростають.

Чинниками уникнення у чоловіків виявилися екстраверсія, низька залежність і низька сумлінність жінки ($R=0,747$; $R^2=0,557$). Збудливість, товариськість, балакучість, висока емоційна виразність дружин сприяють тому, що чоловіки починають відчувати дискомфорт від психологічної близькості з ними.

Висновки. Таким чином, на позитивну оцінку жінкою подружніх стосунків негативно впливають уникнення, підозрілість та авторитарність чоловіка. Натомість зі зниженням уникнення жінок зростає залежність, доброзичливість, альтруїстичність і схильність до згоди в чоловіків. Для формування прихильності в жінки важливо, чи прагне чоловік допомагати, заслужити визнання і любов, чи проявляє він теплоту і дружність у стосунках.

Для оцінки чоловіком стосунків як позитивних і дружніх вагомим чинником виявилася залежність жінки, тобто її невпевненість, очікування нею допомоги і порад, довірливість та схильність до захоплення оточуючими. Уникнення, як одна із шкал прихильності, у чоловіків прямо пов'язана із нейротизмом жінки, тобто з її надмірною збудливістю і

тривожністю. Для формування прихильності в чоловіка важливо, чи прагне жінка проявляти емпатію і турботу про інших людей, чи вміє добре справлятися зі стресом.